

Lucie Kaletová

STRAŠIDLA na Silvrštejně

MLADÁ FRONTA

**Prázdninové dobrodružství s knihou vám přináší
televize Prima a Prima COOL**



Prima podporuje:



MLADÁ FRONTA

Lucie Kaletová

STRAŠIDLA

na Silvrštejně

MLADÁ FRONTA

**Blízkým a milovaným.
Krajině dětství.
A ideálům, které musejí žít,
abychom nezemřeli.**

Copyright © Lucie Kaletová, 2009
Illustrations © Lubomír Anlauf, 2009

ISBN 978-80-204-2745-8

Nikdo netvrdí, že to musíte číst

Procházím se starým tržištěm.

Zavírám oči, abych se mohla lépe soustředit na všechny ty vůně. Staré dřevo, rákos, uhlíky. Tymián a skořice, dobromysl a badyán, hřebíček, víno, med. Voda, z které čpí trochu hlína a trochu staré pivo. Nejspíš tu někdo vyplachoval hospodské džbánky.

Slyším tamburínu, skřipky a píšťalu. Malinko to tahá za uši, ale je to hezké. Hudba přichází odněkud zdáli, z větších dálek, než tuší sami muzikanti, ti, kteří ze svých nástrojů vystřelují naléhavé tóny.

Stojím v louži splašek, pomalu se vsakují do země a já nastavuju tvář slunci. Nedokáže se mi probít do očí přes zavřená víčka, a tak mi na jejich vnitřní stranu promítá teplo rudou zář protkanou záhadnými ornamenty, hřeje čelo a šimrá mě v nose.

Kolem je rušno, ale uvnitř mé hlavy je klid. Mé srdce si hová jako kočka stočená do klubíčka, která se po dlouhém toulání vrátila domů.

Kdysi bych tu splašeně běhala a okukovala stánky. Táhla bych za ruku svého příbuzného a nutila ho vykřikovat obdivem nad každým preclíkem, nad každým zpívajícím šumařem.

Jenže leccos se změnilo. I já jsem se změnila.

Kejklíř nutí papouška vytahovat štěstíčka. Kovář mužně buší do kovadliny a za sebou má navěšený tucet mečů. Přadleny šlapou na kolovratech, sliní si prsty a nabízejí různobarevné příze a plátno. Kořenářka chrastí kornouty s kořením. Ve středověké hospůdce běhá děvečka se džbánky od jedno-

ho vyprahlého hrdla k dalšímu.

V rytmu prastarého tanečku přitlouká švec na dřeváky svršky z kůže. Řezník opéká klobásky a z té vůně se sbíhají sliny. A ve starodávném hradě stojí na cimbuří duch a vríská do okolí: „Hůůůůůů! Hůůůůůů!“

Je to úžasné, opravdu. Líbilo by se vám to. Jenže já vím, že ten papoušek se jmenuje Robert a umí říkat větu: „Robert jede metrem!“ Taky jsem postřehla, že přadleny sedí u předení špatně a kolenem nešikovně vrážejí do kolovratu, který má být postavený trochu stranou a ne přímo naproti. Víím, že koření, co má kořenářka v kornoutech, je koupené v supermarketu. Ve džbáncích roznáší děvečka plzeňské pivo a kolu, žádný středověký mok. A duch na cimbuří je spolužák Votava, který se nabídl, že se té role zhostí. Myslí si chudák, že duchové se běžně oblékají do prostěradla a vyluzují neartikulované zvuky.

Nevím, proč si myslí, že duchové jsou tak hloupí. Já mu to vymlouvat nebudu.

Prostě jen vím, že skuteční duchové vypadají jinak. A to hloupé Hůůů uráží jejich inteligenci. Žádný duch by nikdy nic takového nevypustil z úst. Neznám ducha, který by dobrovolně řekl Hůůů, leda by snad žertoval. Asi tak, jako když chytrá blondýna vypráví ty provařené vtipy o hloupých blond husičkách. Znáte to: „Deset deka šunky! – Slečno, a co kouzelné slovíčko? – Abrakadabra, deset deka šunky!“

Dělat si švandu sami ze sebe, to umějí jen ti chytrí. Nemyslíte?

Jenže mám to snad vysvětlovat Votavovi?

To ne. Radši si to všechno prohlížím a usmívám se. Proč bych se neusmívala?

Je slunečný zářijový den, léto ještě nepostřehlo, že má ustoupit podzimu – a nebo si toho všimlo, ale prostě ne-

chce. Takže máme na náš školní trh nádherné počasí.

Každý z nás tu má svůj úkol. Já prodávám šátky ručně malované na hedvábí. Letos v létě jsem si oblíbila modrou a zlatou, v takových barvách jsou mé šátky a vypadají opravdu dobře.

Říkáte si asi: Ta je nějak chytrá! Ví, jak se přede na kolovratu. Ví, jak vypadá duch. A snad i co si duchové myslí.

Nejsem nafoukaná, jak by se mohlo zdát. Jen to prostě doopravdy vím. A když jednou něco víte, z hlavy už to nevymažete.

Někdy člověk říká různé nesmyslné věci. Například: „Kam zmizelo to moje nové pero?“ Nebo: „Kde mám to vyšívané triko? Nikde není. To je ale ZÁHADA...“

Je to jen slovo. Se skutečnou záhadou TOHLE nemá nic společného. Pero se pak najde pod skříní, kam ho zakutálela kočka. Triko si půjčila máma, která chtěla do práce vypadat mladě. Jakápak záhada. Všechno má své vysvětlení.

Jen... Některé věci mají vysvětlení hodně divné. A to pak MŮŽE být opravdová záhada.

Řeknu vám upřímně, málokdo chce slyšet o opravdových záhadách. Jo, takové ty vymyšlené záhady, ty baví každého. Znáte to, třeba v detektivkách: Záhada zamčeného pokoje a podobně. Ale když někdo zažije opravdovou záhadu, nechá si všechno hezky pro sebe. Protože ví, že by mu VŮBEC nikdo nevěřil. Leda by měl takové štěstí, že někdo druhý tu záhadu zažil spolu s ním. A to štěstí jsem já měla.

Tamhleten kluk, co si fotí Votavu v prostěradle a snaží se přitom potlačit smích, to je můj bratranec Filip. On ví, že duch nedělá HŮŮŮ. Jemu nic vysvětlovat nemusím.

Ví taky, že by v těch džbánkách měl být puškvorcový mok a ne limonáda, ale to by musel nejdřív někdo ve vodě sklidit

puškvorec, pak ho usušit na roštu v chladné místnosti a pak ho svařit podle dávného receptu. Jenže kdo má dnes puškvorec? Většina lidí ani neví, jak vypadá. A nikdo nemá ten recept, tedy až na pár výjimek.

Filip taky ví, co všechno se může stát, když se takového moku napijete. Nebo když přejedete velmi silný a pokroucený kořen, který se plazí přes cestu. Nebo když se sprátelíte s někým, kdo už na světě skoro šest set let neměl být, ale přece tu stále je. Když si ho zamilujete a chcete mu pomoci a přitom dobře víte, že ta pomoc znamená rozloučit se s ním navždy...

Slovo NAVŽDY, to je další záhada. Často ho lidi používají, ale nevědí, co znamená. Možná se ho i trochu bojí. Bojí se, že by mohlo znamenat něco hrozného. Že by něco děsivého mohlo trvat navždy, a to by bylo přece krajně nepříjemné. Já a Filip si však myslíme, že ošklivé věci mohou trvat dlouho, ale ne navždy.

Víte, slovo NAVŽDY je určeno jen pro krásné věci. A to je povzbudivé, nemyslíte?

Jestli mi nevěříte, přečtěte si můj deník.

Chtěla jsem si letos o prázdninách zaznamenávat obyčejné prázdninové věci. Kolik jsem našla hřibů, jaký kluk ze vsi se mi líbí, případně moudré výroky svého bratrance. Nějak se mi ten deník vymkl z ruky. Psala jsem tam nakonec něco úplně jiného. Nejspíš je to tím, že se mi tak trochu vymkly z ruky prázdniny. Vymkla jsem se z ruky i já sama sobě.

Teď je ta chvíle, kdy se musíte zamyslet. Jestli máte rádi překvapení a hned tak se nevylekáte, přečtěte si to. Jestli máte ale raději takové ty klidné knihy, kde už na desáté stránce víte, jak to bude dál, tak nemůžu sloužit. Já vím, když čtenář může předvídat, jak to bude dál a jak to skončí,

je to uklidňující. Moje kniha však uklidňující není.

A nechci vás naštvat, víte, tak vám raděj rovnou říkám, odložte to a dál nečtěte.

Nemůžu za to, co je na dalších stránkách.

Prostě se to stalo a já to jen napsala.

A někdy v podvečer, když vane vítr s vlhkou vůní rybníků a zvuky stromů se podobají šeptání, myslím si, že mu rozumím. Cítím, že je to pozdrav z krajiny, která byla stvořena právě pro NAVŽDY.

Tolik mě ten pozdrav hřeje u srdce!

Všechno jsem zapsala do deníku, pěkně postupně, jak se věci děly. Ani moc nečekám, že mi někdo uvěří. Ale pokud ano, potěší mě to.

Jestli se rozhodnete číst, pochopíte proč.

Kapitola první:

Obzorová nemoc aneb Jak přečkat tisíc dlouhých chviliek

Tímto řádkem začíná deník. Můj deník.

Přesto, že je můj a zatím sestává jen z těchto dvou řádků, už o něm něco vím. Není to tajný deník. Přesněji, není to docela tajný deník, protože je trochu tajný, a trochu ne. To znamená, že později ho dám někomu přečíst. Jestli ho zrovna čtete, znamená to, že jsem ho dala číst právě vám, a tak vás zdravím. Jak se daří? Neptám se jen ze zdvořilosti, fakt mě to zajímá. Neznámí lidé, neznámé kraje, neznámé příběhy... Každý člověk má svůj příběh. Dokonce i každá věc.

Kdyby se lidi nestyděli a vyprávěli, to byste koukali! A kdyby věci mohly mluvit... Nejspíš bychom nevyšli z údivu!

Máma říká, že mám přebujelou fantazii. A když něco vyprávím tátovi, tak, jako teď právě vám, občas prohlásí: „Vysílá rádio Jerevan.“

Dost mě to štve, protože takové rádio neznám. Snažila jsem se ho najít, ale nepovedlo se. Samozřejmě vím, že Jerevan je město v Arménii, to jsem si našla v atlase. Ale to jejich rádio se tady vážně nedá chytit, takže nevím, jestli se mám kvůli tomu fórku zlobit, nebo ne.

Vlastně jsem se vám vůbec nepředstavila.

Promiňte. To je vážný společenský prohřešek, který snad předčí jen to, když někdo nemá u sebe kapesník a utírá

si nudli do rukávu. Aspoň podle naší babičky. Zřejmě jste se rozhodli číst dál, takže o kapesnících ještě uslyšíte ažaž. Abych tedy napravila svou chybu...

Je mi třináct a jmenuji se Anna. Říkají mi různě, to si sami můžete domyslet. Andula, Anička, Anči, Áňa a sem tam i Kalamity Ann. Tohle oslovení zrovna nemiluju, tak doufám, že nebudete zneužívat mé deníkové upřímnosti. Ono ale žádné z těch pojmenování není nic moc. Z Anny prostě nic lepšího nevykřešete.

Chtěla bych se jmenovat nějak míň obyčejně. Trochu se za to přání stydím, ale nemůžu si pomoci. Právě dneska jsem prolistovala kalendář a našla jsem pár jmen, co by skutečně stály za úvahu. Například tajemné jméno LAURA. Nebo vznešené ISABELA. Je to nešvar, že vám jméno vyberou rodiče a ani se nezeptají, jestli s ním jste spokojení! Vždyť je to na celý život!

Kdybych do toho měla co mluvit, povolila bych, že se jméno může měnit podle chuti a nálady. Sukni si přece беру taky každý den jinou! V tomhle deníku jsem si chtěla říkat nějakým tím pěkným jménem, čistě jen pro svoje potěšení, ale jedna věc mě od toho odradila. Možná, říkám jen MOŽNÁ, dám přečíst svůj deník bratranci Filipovi. Kdyby naražil na Lauru nebo Isabelu, smíchy by se rozsypal a určitě by se mě zeptal, co se mi na mém krásném staročeském jménu nelíbí. Nebudu mu takhle nahrávat na smeč.

On je totiž chytrý. Co víc, je sečtělý. Je to profesor Myšpulín v klukovském vydání. Říkám vám, že z něj něco bude. A já, snad to tady můžu prozradit, na něj chci svým deníkem udělat trochu dojem.

Ne že by to bylo nutné, myslím, že má o mně celkem dobré mínění. Ale udělá mi to dobře. Je to podobný pocit, jako si namalovat pusku nebo si udělat oční linky. Jenže to vylep-

šení cítíte uvnitř. Že jste něco udělali dobře a že se vám to povedlo. I když vám druzí klepou na rameno, vy víte i bez nich, že jste to udělali dobře. Prostě máte ten uspokojivý pocit v břiše, i bez toho poplácávání. Takovou jistotu, víte, co myslím. A já bych tenhle deník chtěla napsat dobře, i když ještě nevím, co v něm bude. JENŽE! Ještě jsem pořádně nezačala a už se to komplikuje!

Musím mít samozřejmě nejdřív CO psát, a to záleží na tom, kdy Filip konečně vyleze z postele a jestli bude mít náladu na výlet.

Nechápu, skutečně NECHÁPU, jak může někdo takhle dlouho spát. Ne že bych mu to nepřála, ale kdo to má vydržet? Vstala jsem v osm, umyla se, příšerně pomalu snídala, utřela jsem babičce nádobí a vůbec jsem se snažila být užitečná nad své obvyklé normy. Babička vrtěla hlavou a říkala: „Bóže, bóže! Tebe snad někdo vyměnil! Co to, že neležíš v knihách a nečteš?“

Čtu moc ráda, jenže najednou jsem začala mít pocit, že mám dost cizích příběhů a potřebuju zažít nějaký svůj vlastní. To se ovšem těžko vysvětluje, takže jsem babičce řekla: „Tak potřebuješ pomoci, nebo ne?“

Poslala mě tedy pro vejce k sousedům. Vtiskla mi do ruky košík, přitom kroutila hlavou a hartusila: „Vona se musela zbláznit! Má prázdniny a motá se kolem baráku! Bóže, to já mít prázdniny! To byste koukali!“

Víte, babička hartusí, když má dobrou náladu, podle toho se to pozná. Když má náhodou špatnou náladu, což se nestává, tak mlčí.

Šla jsem pro vejce, po cestě jsem pokleветila, s kým jen to šlo, a doufala, že můj příbuzný mezitím rozlepí oči. Marně. Je jedenáct a mně dochází trpělivost. Takhle se da-

leko nedostanu. Co budu psát do deníku? Snad ne o tom, jak denně utloukám čas, zatímco on si spí?

Je třeba přistoupit k činům!

Pouhou náááhodou mi vypadl z ruky hrnec na dlaždice v síni. Pak mi průvan vyrval z ruky dveře a pořádně s nimi práskl. A do třetice všeho divokého: přilákala jsem kocoura Janka zmáčeného rosou a šoupla ho Filipovi do postele, ať se chudák (mám na mysli to ubohé zvíře) trochu ohřeje!

Cha. Ne nadarmo mi říkají Kalamity Ann!

Zabralo to, zdá se. Jakoby náhodou si prohlížím mapu, kterou dostal Filip k patnáctým narozeninám. Jsem velice zaujatá tím, co vidím. Vůbec si nevšímám, že se Filip vzбудil, dokud se rozespale nezeptá: „Nad čím koumáš?“

A mám ho!

Už to cítím! Trochu mě šimrá v břichu a na ramenou se mi dělá droboučká husí kůže. A to neomylně znamená, že se blíží nějaké DOBRODRUŽSTVÍ!

Dobrodružství znamená vyrazit, a předem nevědět kam. Nechat cestu, ať se odvíjí a vede vás dopředu, kde za každou zatáčkou a každým kopcem čeká nějaké překvapení. Dobrodružství vždy čeká na OBZORU, a protože obzor je vždycky před námi, je před námi také dobrodružství. Kdysi jsem si myslela, že OBZOR je místo, kam se dá dojít. Jenže když dosáhnete původního obzoru, zjistíte, že je to obyčejná placka nebo kopeček a ten pravý obzor je zase kus před vámi. Myslím, že tuhle obzorovou nemoc, co mám já, museli mít i dávní objevitelé a mořeplavci. Že například Kolumbus doháněl svůj obzor krok za krokem tak dlouho, až narazil na Ameriku. Nezbývalo mu, než zakotvit, vystoupit a objevit

ji. Co taky s ní, když se vám sama postaví do cesty, že ano?

*Kdo kdy jen kousek putoval
pod kmeny stromů, stínem skal,
zjistil, když hory přeskákal:
Obzor je vždycky o kus dál.
I kdyby moře přeplaval
až do Anglie přes kanál
a zbytek cesty dopajdal:
Obzor je vždycky o kus dál.*

Někdy to na mě sedne a slova se mi seřadí do veršů. Je to silnější než já. Zatím jsem to nikomu nedala číst. Poezie není zrovna v módě. Snad nic nezkazím, když si ty svoje veršíky napíšu sem. A uvidím, co na ně Filip řekne.

Mám z toho nervy, je trochu přemoudřelý, víte? Je z novinářské rodiny a má tím pádem pocit, že ví všechno nejlíp. Žije jen s mámou. Jeho táta odjel před pár lety psát reportáže do Ameriky a už tam zůstal. Muselo se mu tam náramně líbit, když tu nechal takového kluka, jako je Filip. Na světě dospělých hodně věcí nechápu.

Já svým dětem nikdy nikam neodjedu. Budu pořád s nimi, jako jsou naši se mnou a s mou malou sestrou. Kromě prázdnin, které, jak vidíte, dost ochotně trávím bez rodinky na chalupě u babičky. Kde jinde bych si taky měla léčit svou obzorovou nemoc?

„Je libo malou vyjížďku?“ ptá se Filip dvorně.

„Libo!“ odpovídám dychtivě. „Dala bych si vyhlídkovou trasu na hrad Silvrštejn a zpět. Zmrzlinu u stánku, klouzáky, bačkory, starý brnění a haldu pověstí k tomu!“

„Tam jsme přece byli před rokem,“ namítá příbuzný.

„Když to už tak nějak... patří k prázdninám, nemyslíš? Bez hradu to není ono.“

Rodiče nás brávali na hrad ještě jako batolata. Tedy – batolili jsme se my s Filipem, ne mámy a tátové, to je snad jasné. Máme hradní návyk. Jen ať Filip nepředstírá, že se ho to netýká.

„Nakonec... proč ne. Můžeme si projet nějakou novou cestu. Třeba tady, po červený,“ sklání Filip blondatou hlavu nad mapu a posunuje si brýle.

„Kdo ví, třeba najdeme ty staré štolý, o kterých se tu tolik vypráví... A co teprve jestli najdeme i stříbro!“ zasníl se.

„Mně docela stačí, když si prodeme hrad. A pojedeme kolem hospody tety Vlasty, jo? Na chvílku tam zaskák-nem.“

„Ty tvoje chvílky já dobře znám,“ říká pochybovačně. „Zaskákneš tam na celý odpoledne.“

„Hele, o chvílkách bych na tvém místě radši pomlčela. Víš, kolik chvilek jsem na tebe čekala, než ses probudil? Nejmíň tisíc!“

Zašermuje mi rukama před obličejem. „Zadrž proud své výmluvnosti! Mlčím! Už mlčím! Jen si sbalím batoh a jedem.“

„Máš sbaleno,“ ucedila jsem milostivě. „Co asi myslíš, že jsem tady těch tisíc chvilek dělala?“

Kapitola druhá:

Trocha skromnosti neuškodí

Nejsem v balení žádný amatér, máme s sebou všechno: pláštěnky, plavky a ručník, mapu, peníze, sušenky, taky toaletní papír – jestli se smějete, tak toho hezky rychle nechte. Už jste někdy použili místo toaletního papíru kapradí nebo mech? A bylo to o nervy, že? Tak vidíte! Kdo jezdí na průzkumné výpravy, musí myslet na všechno. (Jednou jsem slyšela o pánovi, který v zimě na zamrzlé řece použil ŘETĚZ, jímž byla ukotvená pramice! Slyšela jsem o návštěvníkovi festivalu, který měl v kritickou chvíli u sebe jen vstupenku! A slyšela jsem o trempovi, který nevěřil křehkému kapradí a připravil se raděj o vložky z bot. Od takových historek moje myšlenky vždycky raděj vyplašeně utečou... Taky jste to slyšeli? Tak vidíte! Vždycky, VŽDYCKY s sebou noste toaletní papír. Rozumíte? To je moje dobře míněná rada všem cestovatelům.)

Koumák Filip nám oběma zakoupil i cyklistické láhve – a to bude zřejmě kámen úrazu. Je to jasné: Jak se hospoda tety Vlasty blíží, Filip se nervózně ohlíží a čeká, kdy TO řeknu. Taky přidal na rychlosti, šlape do pedálů, jako by jel Závod míru.

„Filípku,“ zkouším to sladce. „Já mám žízeň.“

„Máš v láhvi vodu, ta je na žízeň úplně nejlepší. Vymáčkal jsem do ní citrón! A vůbec, trocha skromnosti neuškodí, mlsná hubo,“ triumfuje Filip. Já to věděla...

„Ale já mám chuť na limču...“ zkouším to s prosíkem. „Aspoň si nevypijeme zásoby hned na začátku cesty!“

Zamyslel se. To na něj platí. Je to šetřílek.

„Ty tam zkejsneš!“ pronesl varovně. „A jestli jo, ujedu ti a pojedu na Silvrštejn sám!“

„Neboj se. Tajemný obzor volá. Bude to jen posilnění cestovatelů na prahu dobrodružství!“ zasmála jsem se.

V tu chvíli jsme netušili, jakou jsem měla pravdu.

Teta má čerstvě vytřeno.

„No tak pojďte dál, ale hned si sedněte a počkejte, až mi to uschne. Co babička?“

„Zavařuje. Předevčírem, včera i dneska. Myslím, že už zavařila všechny třešně a jahody a maliny, tak dneska přijdou na řadu asi králíčí bobky,“ povídá Filip a už se krčí, protože teta ho jde plácnout hadrem.

„Kdybys nekušnil, džemy a kompůtky ti pak šmakují, co? Já babičce asi poradím, aby speciálně pro tebe zavařila ty bobky!“ zlobí se teta, ale jenom jako. To já poznám.

„Tak co si dáte? Mám tu kofolu, džus a taky specialitu, jen pro fajnšmekry: puškvorcovou limonádu!“

„A co to je, ten puškvor?“ ptám se. O této dobrotě se mi dosud nic nedoneslo! „Puškvorec, Andulko, puškvorec. Vodní bylinka. Suší se a svaří se šťávou z jahod a z malin. Je to takový... starý recept.“

Teta cvakla orosenými sklenicemi o stolní desku. Nevím ani proč, ale já i Filip jsme na sklenice chvíli zírali, jako by to bylo ke koukání a ne k pití.

U dna se tvořily stříbrné bublinky. Když jsem se do nich zadívala, přímo jsem slyšela, jak šeptají. Bylo tomu skoro rozumět, skoro to byla slova. Každá z bublinek odlévala ze stříbrného okraje duhovou pěšinku jako polární záři. Ponořili jsme do sklenic nosy a pomalu pili, jako bychom něco ta-

kového dělali poprvé v životě.

První lok měl v sobě teplou sladkost jahůdek ve vyhráté trávě. Další chladil jako hluboké maliní rozhrnuté při mlsném lovu – dole jsou vždycky ty největší a nejsladší. Jak ze sklenice ubývalo, hlty puškvorcové šťávy se řadily za sebe jako chladné kameny na cestě k jezeru. Ten poslední lok byl nejlepší – a zároveň záhadný. Osvěžující, jako když za parného léta vkročíte bosýma nohama do lesní tůně.

Ten chlad dával tušit temnou hloubku daleko od břehu. Co kdyby toho člověk vypil víc? Pocítil by tu bezednou hlubinu v sobě?

Ze zadumání mě probralo leknutí. O podlahu třeskle střepy a Filip zíral vytřeštěně před sebe.

„Filípku, není ti nic? Co se stalo?“ vyplašila se teta.

„N-n-n-nic mi není,“ vyrazil ze sebe Filip. „Vyklouzlo mi to a já se lek.“

Dobračisko teta zapomněla na vytřenou podlahu: „Hlavně, že se ti nic nestalo, chlapče... Člověk by skoro řekl, že ti ta šťáva nechutnala!“

„Chutnala, dokonce strašně moc. Jak... jak jsi na ten recept přišla?“

„No, kde tady v kraji roste puškvorec? Přece na Silvršteině, ve vodním příkopu! Ten recept mi dal kastelán, našel ho v archivu v nějakých starých spisech. To víš, dřív si lidi nemohli koupit limonádu, tak se snažili vyrobit si nějakou dobrotu doma.“

Střepy jsme posbírali natošup, Filip dokonce po sobě vytřel ulepenou kalužinku, aby tetě nepřidělal práci, ale na další povídání s tetou už jsme nějak neměli myšlenky. Popřála nám hezký výlet a my jsme roztržitě poděkovali. Za pět minut už jsme byli zase na cestě.

Za vsí jsem cítila, že už se musím zeptat. „Filipe, co je

s tebou? Proč jsi upustil tu sklenici? Co se stalo?!”

Vypadal, jako by byl rád, že se ptám. Jako by to potřeboval vyslovit.

„Celou tu dobu, co jsem pil, jsem měl zvláštní pocit...” Zadíval se na mě s otázkou ve tváři.

„Já taky. Víím, co myslíš...” zašeptala jsem napjatě.

„No a pak, při posledním loku, jsem na dně sklenice něco uviděl... Myslel jsem si, že se mi to zdá. Zamrkal jsem, ale bylo to tam pořád...”

„Co to bylo?”

„Oči. Byly zelené a strašně smutné. Koukaly se přímo do mých očí... jako z nějaké hloubky. Chvíli jsem nevěděl, jestli jsem se nezbláznil. Nejspíš se mi to zdálo – ale v tu chvíli bych se vsadil, že je to pravda!”

„Třeba to byla pravda,” povídám. Vzápětí jsem se svých slov lekla. „A třeba ne. To už nezjistíme. Sklenice rozbitá, limonáda rozlitá,” zanotovala jsem. „Takže bude lepší pustit to z hlavy, co myslíš?”

Filip potřásl hlavou, ale zadumaný výraz ho neopustil. Dobré tři kilometry jsme jeli mlčky. Jenže pod žhavě bílým sluncem, na silnici lemované kopretinami prostě nešlo zůstat smutný. Starosti jsme nechali za kopcem a den byl náš.

Kapitola třetí:

Let a pád

Ve chvíli, kdy se nám mozky měnily vedrem ve volská oka, zachránila nás Filipova zkratka. Odbočka ze silnice byla tak nenápadná, že bychom ji bez mapy nemohli najít. Na buku u silnice se dala turistická značka spíš tušit, než aby byla vidět. Kůra stromu byla ve dvou pruzích pod sebou o něco hladší a o odstín světlejší.

„Po červený!“ zavelel Filip s jistotou v hlase.

„Jak víš, že to byla červená?“ zeptala jsem se nechápavě při pohledu na kmen zarostlý lišejníkem.

„Vidím to v mapě,“ pravil suše. Někdy dovede být odporně lakonický. (Cizí slova se mají užívat, jen když víte, co znamenají. A to já náhodou vím. LAKONICKÝ znamená stručný. Ale zvláštně stručný – tak, aby váš partner v hovoru pochopil, že si trochu stojí na kabelu. Vysvětluju to sice trochu jinak než Slovník cizích slov, ale můžete mi věřit!)

Stín chladil tak krásně, že jsem si musela vzpomenout na puškvorcovou šťávu. Taky tak osvěžující, ale žádné oči, snad kromě srnek a zajíců v houští.

Jeli jsme skoro pořád z kopce, protože Silvrštejn neleží jako jiné hrady na vršku, ale v údolí. Před nepřáteli ho chránil kolem dokola vodní příkop. Jak už to bývá, stejně ho neuchránil. Když krajem táhli husiti, zapálili střechy hradu zápalnými střelami. V hradu nastal zmatek, husiti překonali příkop, vtrhli dovnitř a katolický rod pánů ze Silvrštejna vybili do jednoho. Odneslo to i služebnictvo! To mi nikdo nevysvětlí, že když lidi myslí původně něco dobře, jako tře-